

Kalevan hallituksen hyväksymät säästövakuutusten lisäetujen jakamista koskevat tavoitteet 1.1.2022 alkaen

Taustaa

Kaleva päivitti säästövakuutusten lisäetujen jakamista koskevia tavoitteita 1.1.2022 alkaen. Aiemmin käytössä olleet tavoitteet koskivat vuosia 2003–2021 ja siten vuosien 2003–2021 toteumat (esitetään myöhemmissä kohdissa) on laskettu eri periaatteilla kuin vuodesta 2022 alkaen eivätkä välttämättä ole täysin vertailukelpoisia vuoden 2022 toteumien kanssa.

Yleistä

Tässä kerrotut periaatteet pyrkivät antamaan riittävän kuvan laskuperustekorollisten säästövakuutusten lisäetujen keskeisistä määräytymisperusteista. Tarkka matemaattinen laskentamalli sisältää lisäksi erilaisia koko kantaa koskevia vuosittaisia täsmäytyksiä sekä tuotekohtaisia laskentaparametrien eroja.

Nämä lisäetujen jakamista koskevat tavoitteet eivät ole osa vakuutus sopimusta. Kalevalla on oikeus muuttaa periaatteita ja lisäetujärjestelmän yksityiskohtia milloin tahansa.

Lisäedut eivät koske miltään osin sijoitussidonnaisia Optimi-vakuutusksia. Tällaisissa vakuutusksissa kertyneet lisäedut on hyvitetty sijoitussidonnaisiksi

siirtyviin vakuutussäästöihin siirtohetkellä ja oikeus lisäetuihin on tämän jälkeen päättynyt.

Säästövakuutusten lisäetujen jakamista koskevat tavoitteet

Kalevan lisäetujärjestelmän tavoite on jakaa vakuutusille lisäetuina niiden tuottamaa ylijäämää mahdollisimman oikeudenmukaisesti, ottaen kohtuullisessa määrin huomioon sekä näille vakuutusille annettavien lisäetujen kokonaismäärän että niiden jakautumisen osalta näiden vakuutusten tuottaman ylijäämän määrä ja muodostumistapa. Lisäedut eivät saa vaarantaa lain mukaan määräytyvien vakavaraisuusvaatimusten täyttymistä tai lisäetujen tason jatkuvuutta. Lisäedut eivät myöskään saa vaarantaa vakuutussäästöille maksettavaa laskuperustekorkoa.

Säästövakuutusten lisäedut muodostuvat kahdesta osasta: vuotuisesta asiakashyvityksestä ja vakuutuksen päätyttyä määräytyvästä terminaalibonuksesta.

Säästövakuutusilla tarkoitetaan tässä yhteydessä vakuutusksia, joiden päättyessä maksetaan säästösumma. Sellaisia Optimi-vakuutusksia, joiden pääasiallinen tarkoitus on maksettujen maksujen perusteella ollut pelkän riskiturvan ylläpitäminen, ei pidetä säästövakuutusina.

Kalevan hallituksen hyväksymät säästövakuutusten lisäetujen jakamista koskevat tavoitteet 1.1.2022 alkaen

Asiakashyvytys

Kalevan hallitus päättää vuosittain asiakashyvityksen, joka lisätään vakuutuksen vakuutus-säästöihin ja ilmoitetaan vakuutuksenottajalle vuosikirjeellä.

Kaleva voi lopettaa asiakashyvitysten antamisen tilapäisesti tai pysyvästi, mutta ei peruuttaa jo annettuja asiakashyvityksiä.

Sijoitustoiminnasta syntyneitä ylijäämää jaetaan pääsääntöisesti ns. terminaalibonusjärjestelmän kautta, ja on erittäin epätodennäköistä, että vuosittaisia asiakashyvityksiä annettaisiin jatkossa.

Lisäetu ”terminaalibonus” 1.1.2022 lähtien

Päivitetty terminaalibonusjärjestelmä otettiin käyttöön 18.1.2022 ja uusi laskenta pohjautui 31.12.2021 tilanteeseen. 1.1.2022–18.1.2022 päättyviin säästö-vakuutuksiin sovellettiin vuonna 2021 voimassa ollutta terminaalibonusjärjestelmää.

Vakuutussäästöjen kateomaisuuden ja säästöva-kuutusten vaatiman vakavaraisuuspääoman lisäksi yhtiöllä on merkittävästi säästövakuutuksiin liit-tyvää ylimääräistä varallisuutta. Vakuutusyhtiö-lain mukaan kohtuullinen osa tästä ylijäämästä on

palautettava säästövakuutusten ottajille. Tämän ylijäämän palauttamiseksi on vuosittain annetta-vien asiakashyvitysten rinnalle kehitetty laskupe-rustekorollisten säästöjen vastuun päätyttyä mää-räytyvä lisäetu, ns. terminaalibonus.

Jotta uuteen järjestelmään voitiin siirtyä, kullekin säästövakuutukselle laskettiin 31.12.2021 tilanteessa silloin voimassa olevan terminaalibonusjärjestel-män mukainen laskennallinen omaisuus. 18.1.2022 lähtien toimitaan uuden järjestelmän mukaisesti.

Kalevan koko omaisuudesta on laskennallisesti ositettu säästövakuutuksille niille kuuluva omai-suus. Tämä omaisuus kattaa:

- vakuutuksiin kertyneet säästöt,
 - tulevan ajan korkotäydennyksen, jolla varaudu-taan siihen, että vakuutusten säästöille makse-taan vakuutussopimuksen mukainen 4,5 %:n laskuperustekorko niiden päättymiseen asti,
 - muun omaisuuden, jota ei ositeta vakuutuksille
- ja
- ns. taloudellisen pääoman eli ylimääräisen omai-suuden, joka koko omaisuudesta jää edellä selostettujen erien vähentämisen jälkeen.

Vakuutusten päättyessä maksetaan aina niihin ker-tyneet säästöt. Siirrettäessä laskuperustekorolliset säästöt sijoitussidonnaisiksi sisältyy siirtyvään mää-rään aina laskuperustekorolliset säästöt. Terminaali-bonusena vakuutukselle hyvitetään laskuperus-tekorollisten säästöjen vastuun päättymishetken mukainen laskennallinen osuus ylimääräisestä omai-suudesta. Siirrettäessä laskuperustekorolliset säästöt sijoitussidonnaisiksi sisältyy siirtyvään määrään aina päättymishetken mukainen laskennallinen osuus ylimääräisestä omaisuudesta. Laskennalliseen osuu-teen vaikuttaa vakuutukselle ositettu taloudellinen pääoma ja korkotäydennys sekä laskuperuste-korollisiin säästöihin liittyvän vastuun päättymistapa. Laskuperustekorollisiin säästöihin liittyvän vastuun päättyessä

- vakuutuksen erääntymiseen terminaalibonus-ena maksetaan vakuutukselle kertynyt talou-dellinen pääoma. Vakuutuksessa ei ole enää tulevaa aikaa, jolta maksettavaa korkoa varten olisi varattuna korkotäydennystä.
- asiakkaan tekemään kaikkien säästöjen takaisin-ostoon, terminaalibonusena maksetaan kertynyt taloudellinen pääoma ja jäljellä oleva korkotäydennys. Asiakkaalla on päätöksen-teossaan vaihtoehtona pitää säästöt ja niille kertyvä korko vakuutuksen erääntymiseen asti tai takaisinostaa ne niiden sen hetkellä arvolla.

- kuolemantapaukseen, maksetaan terminaalibonusena kertynyt taloudellinen pääoma. Vakuutuksella ei ole enää laskennallisesti korkotäydennystä, koska vakuutuksen päättymiseen ei liity harkintamahdollisuutta jatkaa eräpäivään asti.
- siirrettäessä laskuperustekorolliset säästöt sijoitus-sidonnaisiksi hyvitetään terminaalibonusena kertyneen taloudellisen pääoman ja jäljellä olevan tulevan ajan korkotäydennyksen yhteismäärä.

Osittaisen takaisinoston yhteydessä terminaalibonus ei makseta.

Terminaalibonus määräytyy vakuutuksen päättymispäivän perusteella. Siirrettäessä laskuperustekorolliset säästöt sijoitussidonnaisiksi määräytyy hyvitetävä terminaalibonus siirtohetken perusteella.

Lisäetu voi laskuperusteen mukaan kasvaa tai alen-tua milloin tahansa. Lisäetu tarkistetaan kuitenkin vähintään kuukausittain.

Edellä selostettu periaate siitä, että taloudellinen pääoma ja tulevan ajan korkotäydennys hyvitetään laskuperustekorollisiin säästöihin liittyvän vastuun päättyessä täysimääräisenä, koskee vuosia 2022–2024. Kaleva päättää vuosittain lisäedun tasosta ja voi milloin tahansa muuttaa ylimääräisen lisäedun antamisen perusteita ja yksityiskohtia.

Kalevan hallituksen hyväksymät säästövakuutusten lisäetujen jakamista koskevat tavoitteet 1.1.2022 alkaen

Tavoitteiden toteutuminen 2003–2023

Milj. €	2003–2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Maksetut korvaukset yksilöllisessä henkivakuutuksessa ilman lisäetuja											
Sopimuksen mukaan erääntyneille vakuutuksille	530,9	20,1	77,7	12,6	12,5	5,3	11,2	8,2	5,4	6,8	5,1
Takaisnostoon päätyneille vakuutuksille ¹	327,7	32,1	16,7	8,2	10,0	11,1	29,5	15,3	5,5	42,9	10,3
Vakuutetun kuoleman takia päätyneille vakuutuksille	123,8	6,6	10,2	7,2	19,5	13,2	7,7	8,1	6,1	6,6	6,0
Yhteensä	982,4	58,8	104,6	28,0	42,0	29,6	48,4	31,7	17,0	56,3	21,4

Lisäedut

Tenninaalibonukset											
Sopimuksen mukaan erääntyneille vakuutuksille	296,1	19,9	56,8	14,9	14,2	11,3	15,2	13,3	11,8	20,1	16,2
Takaisnostoon päätyneille vakuutuksille	48,1	23,8	9,9	3,4	4,1	6,9	15,1	19,0	4,4	50,4	10,0
Vakuutetun kuoleman takia päätyneille vakuutuksille	34,0	2,5	6,9	4,2	7,3	12,7	7,5	7,9	6,2	8,1	6,8
Kuolemantapaussummien korotukset	20,6	2,2	1,6	2,2	2,1	2,9	3,3	3,3	3,5	4,0	5,2
Yhteensä	398,8	48,4	75,2	24,7	27,7	33,8	41,1	43,5	26,0	82,5	38,2
Asiakashyvitykset	42,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	441,1	48,4	75,2	24,7	27,7	33,8	41,1	43,5	26,0	82,5	38,2

Prosenttia	2003–2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Terminaalibonuksen ja kuolemantapaussummien korotusten maksettuja korvauksia korottava vaikutus keskimäärin											
Sopimuksen mukaan erääntyneille vakuutuksille	55,8 %	99,0 %	73,1 %	118,3 %	113,6 %	213,2 %	135,7 %	160,9 %	217,5 %	295,3 %	320,2 %
Takaisnostoon päätyneille vakuutuksille	14,7 %	74,1 %	59,3 %	41,5 %	41,0 %	62,2 %	51,2 %	123,9 %	81,1 %	117,4 %	96,9 %
Vakuutetun kuoleman takia päätyneille vakuutuksille	44,1 %	71,2 %	83,3 %	88,9 %	48,2 %	118,2 %	140,3 %	138,0 %	159,2 %	182,6 %	199,6 %
Yhteensä	40,6 %	82,3 %	71,9 %	88,2 %	66,0 %	114,2 %	84,9 %	137,2 %	152,6 %	146,5 %	178,7 %
Asiakashyvitykset	Keskimäärin 0,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Sijoitussidonnaiset vakuutukset										
Sijoitussidonnaisesti siirretyt laskuperustekorolliset säästöt (milj. €)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	44,2	10,5
Sijoitussidonnaiseen osaan hyvitetyt terminaalibonukset (milj. €)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	110,1	30,6
Hyvitettyjen terminaalibonusten säästöjä korottava vaikutus (prosenttia)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	249,1 %	293,2 %

¹ Sisältää vakuutuksen päättävien täydellisten takaisnostojen lisäksi myös osittaiset takaisnostot, joihin vakuutus ei pääty.

Kalevan hallituksen hyväksymät säästövakuutusten lisäetujen jakamista koskevat tavoitteet 1.1.2022 alkaen

Terminaalibonuksen laskennassa käytetty korkotaso 2021–2023 (pyöristettynä)

	5 vuotta	10 vuotta	20 vuotta	50 vuotta
31.12.2023	2,40 %	2,50 %	2,50 %	1,95 %
31.12.2022	3,20 %	3,20 %	2,85 %	1,80 %
31.12.2021	0,00 %	0,30 %	0,55 %	0,35 %

Osassa säästövakuutuksia 1.1.2022 voimaan tulleen uuden terminaalibonusjärjestelmän mukainen terminaalibonus on kuolintapauksessa pienempi kuin ennen 1.1.2022 voimassa olleen terminaalibonusjärjestelmän mukainen terminaalibonus kuolintapauksessa. Tällaisia tapauksia varten on luotu siirtymäsäännös, jonka mukaan

- Vuonna 2022 tapahtuvassa kuolintapauksessa maksetaan terminaalibonus vähintään ennen 1.1.2022 voimassa olleen terminaalibonusjärjestelmän mukaisen tason mukaan.
- Vuosina 2023–2027 tapahtuvissa kuolintapauksessa maksetaan terminaalibonus painotettuna keskiarvona seuraavista kahdesta luvusta:
 - Ennen 1.1.2022 voimassa olleen terminaalibonusjärjestelmän mukaisen tason mukaan
 - 1.1.2022 voimaan tulleen uuden terminaalibonusjärjestelmän mukaisena

Käytännössä siis viiden vuoden aikana siirrytään kohti uuden terminaalibonusjärjestelmän mukaan laskettua terminaalibonusta kuolintapauksessa.

Riskivakuutusten lisäedut

Suurimmassa osassa säästövakuutuksia on myös riskiturvaa, eli vakuutuksen kuolintapaussumma ilman lisäetuja ylittää vakuutusäästöjen määrän.

Riskivakuutusten ylijäämää jaetaan yksilöllisissä henkivakuutuksissa korottamalla kuolintapaussummia ja/tai antamalla maksunalennuksia.

Kaleva voi milloin tahansa muuttaa kuolintapaussummien korottamisen ja/tai annettujen maksunalennusten perusteita.

Takuupääoman korko

Kalevan takuupääoma on noin 8,4 miljoonaa euroa ja Kaleva on maksanut viime vuosina takuupääomalle korkoa noin 0,84 miljoonaa euroa vuodessa.

Muuta

Toukokuussa 2023 tehtiin ylimääräinen 60 miljoonan euron kertakorotus terminaalibonuksiin korottamalla taloudellisen pääoman määrää 60 miljoonalla eurolla.

Lisäsijoitusten tekemistä olemassa oleviin vakuutuksiin alettiin rajoittaa vuonna 2004 yleisen korkotason alenemisen seurauksena. Vuonna 2017 lisäsijoitukset rajoitettiin säästömaksusuunnitelmien mukaisiksi erittäin alhaisen korkotason vuoksi. Samassa yhteydessä terminaalibonuksen tasoa kasvatettiin.

Kalevan tärkeimpänä tehtävänä säästövakuutusten osalta on varmistaa laskuperustekorona maksaminen vakuutusten nykysäästöille niiden päättymiseen saakka. Lisäksi tehtävänä on jakaa mahdollista laskuperustekorona ylittävää sijoitustoiminnan tuottoa lisäetuina.

Oheisessa taulukossa näkyy terminaalibonuksen laskennassa käytetty sijoitustoiminnan tuotto vuosina 1993–2023.

Kalevan sijoitustoiminnan tuotto ja annetut hyvitykset 1993–2023

	Sijoitustoiminnan tuotto*	Annetut hyvitykset
1993	13,6 %	8,0 %
1994	0,9 %	8,0 %
1995	8,8 %	7,7 %
1996	11,8 %	7,2 %
1997	15,6 %	6,5 %
1998	14,7 %	6,5 %
1999	21,9 %	9,0 %
2000	18,8 %	8,0 %
2001	-0,7 %	7,5 %
2002	0,1 %	7,0 %
2003	10,3 %	6,0 %
2004	10,2 %	6,0 %
2005	13,4 %	5,0 %
2006	9,8 %	5,0 %
2007	4,1 %	5,0 %
2008	-10,8 %	4,5 %
2009	16,7 %	5,0 %
2010	11,8 %	4,5 %
2011	-1,0 %	4,5 %
2012	9,9 %	4,5 %
2013	9,4 %	4,5 %
2014	5,5 %	4,5 %
2015	9,3 %	4,5 %
2016	5,9 %	4,5 %
2017	6,2 %	4,5 %
2018	-4,4 %	4,5 %
2019	12,7 %	4,5 %
2020	5,6 %	4,5 %
2021	11,5 %	4,5 %
2022	-8,1 %	4,5 %
2023	8,5 %	4,5 %

* Vuoteen 2004 asti kokonaispääoman tuotto, vuodesta 2005 vuoteen 2017 saakka nettotuotto käyvin arvoihin sitoutuneelle pääomalle, vuodesta 2018 lähtien säästövakuutuslaskennan nettotuotto käyvin arvoihin. Lisäksi vuonna 2017 tehtiin ylimääräinen kertakorotus, jota tarkennettiin vuonna 2018. Lisäksi vuonna 2023 tehtiin ylimääräinen kertakorotus.